

‘Je moet goed weten waar je aan begint, jongen’

Door Hans van de Waarsenburg

HET WAS EEN strenge winter in het beginnende jaar 1966, in de bossen van de Brabantse Bavaria Gemeente Lieshout. We waren net getrouwd en woonden daar in een zomerhuisje. Het vroom dat het kraakte en we warmden ons aan een petroleumkachel. Door de condensvorming moesten we 's morgens de dekens van de hardboardmuren trekken en een enkele keer, bij extreme vorst, vroom mijn baard vast aan het laken dat we toch maar onder de stikkeken hadden gelegd.

Ik schreef al enkele jaren gedichten, maar wist niet hoe je daarmee aan de weg moest timmeren. Enkele maanden voordat ik met Riët trouwde – mijn domicilie was toen nog Eindhoven – werd de ‘dichtersbende van het toenmalige literaire tijdschrift *Manifest*’ verrast door de dichter en kompaan Hans Vlek met de mededeling dat zijn gedichten in een ‘officieel’ literair tijdschrift zouden worden gepubliceerd. En voor ieder gepubliceerd gedicht kreeg hij een honorarium. Wij, provinciale puriteinen, vonden dit ongehoord.

Maar daar, in de eenzame bossen van Lieshout, las en schreef de jonge dichter voort. In navolging van confrater Vlek koos hij gedichten en maakte er stapeltjes van. Kennis van de ‘literaire tijdschriftenmarkt’ had hij niet, maar dat deed ook niet. De jonge dichter had het gevoel dat hij een confrontatie met een onbekende buitenwereld – wat later bleek, ‘de officiële literaire wereld’, aan durfde.

In dat huisje in Lieshout, waar de buik van mijn vrouw Riët niet meer door mijn handen kon worden omvat, klepperde de brievenbus na mijn inzendingen regelmatig.

Eerst reageerde het literaire tijdschrift ‘Kentering’, toen ‘Contour’, daarna ‘Tirade’ (met een norsig-aardige brief van Geert van Oorschot zelf). Daarna volgde ‘Maatstaf’. En inderdaad werden er pecunia bijgeschreven op mijn girorekening, of wat ik toen had.

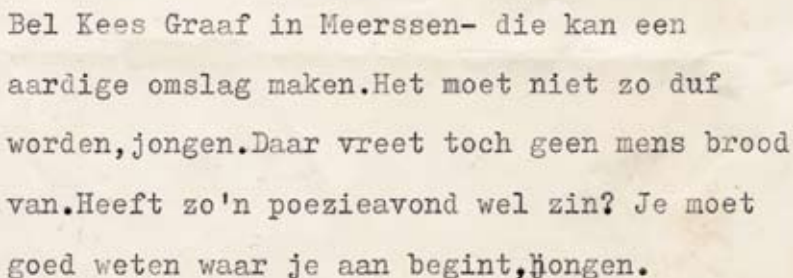
Waande ik mij een dichter? Hoe werd je een dichter? Mijn debuutbundel met

de originele titel Gedichten in 1965 bij 'Opwenteling' in Eindhoven, heeft nooit als zodanig gevoeld. Dat was toch min of meer een 'buurtbundel'. Hoewel de criticus Peter Berger in Het Vaderland opmerkte dat er een nieuw talent was opgestaan. Door die eerste publicaties in 'officiële' literaire tijdschriften begon ik te beseffen, dat ik misschien wel een dichter was. Een echte!

De Nederlandse poëzie had ik in omgekeerde volgorde gelezen: gewoon de twintigste eeuw terug. De gedichten van de Vijftigers eerst, daarna Nijhoff, Roland Holst, Bloem, Slauerhoff, Perk, Kloos, enzovoorts tot ik weende. En binnen dat bijzondere proces van je realiseren dat die merkwaardige, nog groten-deels onontgonnen gave om een gedicht te kunnen schrijven, hoorde ik daar in het Bavaria Dorp Lieshout in een bijna bevroren bed, met de transistorradio aan mijn oor de uitzending, een verslag?, van 'Poëzie in Carré'. Echte stemmen van dichters in mijn oor. Tot die tijd kon ik me bij het lezen van gedichten de stem van de dichter niet voorstellen. Ik had nog nooit een dichter horen lezen. Gefascineerd kleefde mijn oor aan de transistor radio. De stem van Roland Holst golfde, rolde aan en bezweerde. Ik hoorde het etherische stemgeluid van Hanlo, het doffe, maar prachtige gemompel van Pernath, de nuchtere stem van Kouwenaar die regels las, die in het merg sneden. Johnny the Selfkicker, de naar adem happende regelstapelende volksmenner, maar ook de Campert van toen. Bert Schierbeek die nog een leven te gaan had en de meest onderschatte dichter van Nederland Cees Nooteboom.

Het was dus februari 1966 en gedichten waren geen papier meer. 'Poëzie in Carré' heeft dichters een stem gegeven. Gedichten hoefde je niet meer in stilte te lezen. Gedichten hadden vanaf toen een stem: de stem van de dichter. Niet meer van de hoorspelacteur of actrice, niet meer van de voordrachtskunstenaar. Niet meer de gezwollen, brallende stem van de toneelkunstenaar.

En daar in het boardkartonnen huisje, Merellaan 10, te Lieshout, besloot ik om

Bel Kees Graaf in Meerssen- die kan een
aardige omslag maken. Het moet niet zo duf
worden, jongen. Daar vreet toch geen mens brood
van. Heeft zo'n poëzieavond wel zin? Je moet
goed weten waar je aan begint, jongen.

Brief Willem K. Coumans aan Hans van de Waarsenburg

ooit zoiets als 'Poëzie in Carré' te organiseren. Ik had geen flauw benul van onze toekomst en had nog nooit een gedicht van mezelf hardop voorgelezen. Althans niet voor publiek. Wel voor mijn geliefde, die zich enorm ergerde, omdat ik na het lezen van een voor haar geschreven liefdesgedicht, telkens in lachen uitbarstte.

Toen we in Maastricht woonden, we schrijven augustus 1966, voelde ik me cultureel en literair ontheemd. Ik wist dat er een oude dichter (Pierre Kemp) woonde, die een jaar later, op mijn 24ste verjaardag zou sterven en dat Jan Hanlo in Valkenburg verbleef. Dat deze twee heren op leeftijd niet met elkaar communiceerden is mij nog steeds een raadsel.

Naarstig informeerde ik naar 'culturele broedplaatsen'. Het antwoord was eenvoudig doch schokkend. Het bleek een café te zijn, genaamd Tribunal. Dat was, zo verzekerde men mij, het cultureel kloppende hart van Maastricht.

En inderdaad, dit etablissement onder de directie van Lou en Joke, werd bezocht door kakelende en kwakende Toneelschoolstudenten, leraren van het Conservatorium, de Kunstacademie, journalisten die wel iets zagen in die meiden van de Toneelacademie en verder artiestengebroed als nogal schilders, acteurs, notoire alcoholisten, dromers en vertegenwoordigers van het, zoals het later zou heten, Maastrichtse Provotariaat.

Ook culturele ambtenaren lieten daar af en toe hun zwaar gesubsidieerde gezicht zien. Omringd natuurlijk en op handen gedragen door de artistieke goegemeente. Zo dichtbij de subsidiepotten, dacht men, was het prettig om jenever na jenever naar binnen te kloppen.

Het idee om een 'Poëzie in Carré', maar dan in Maastricht te organiseren liet me niet los. Via de kroeg werd ik naar de Culturele Raad gepraat. En dat was misschien wel het deftigste en hoogste culturele adviesorgaan van de Provincie. Daar moest ik belet vragen. Daar zouden poorten voor mij opengaan, als ik tenminste belet kon krijgen, want bij de Culturele Raad kwam je niet zomaar naar binnen. De baas van de CR bleek Meester Harrie Dobbelstein te heten. Een kleine, bolle man met dikke wangen in donker pak met vest. We moeten niet vergeten, dat we hier met een hoogstaande, culturele KVP-autoriteit te maken hadden. Zijn adjudant, de eeuwige vice-directeur van de CR, noemde zich Jan Volleberg. Hij was, net als zijn baas, meester in de rechten, maar leek meer op de body-guard van Harie Dobbelstein. Drie keer zo groot en breed. Jan Volleberg, een rots in de Limburgse culturele branding.

Ik kreeg uiteindelijk belet bij de CR. Na schooltijd, had ik bedongen. Tegen vier uur 's middags werd ik door de heren ontvangen in de riante directiekamer van Harie Dobbelstein. Een grote vergadertafel was toen nog niet en vogue. Ik kon

plaats nemen in een fauteuil, waarna de top van directie van de Culturele Reed Limburg ook neerzeeg. In het midden stond een lage tafel waarop een fles Bokma stond, omringd door drie tulpende jeneverglazen. Na een welkomstwoord van Meester Harie en bevestigend geknik van Meester Jan werd het jeneverglas gevuld en geheven.

‘Op de literatuur.’

‘Op de poëzie.’

‘Op de poëzie.’

Ik herinner me nog de misselijke, kotsopwekkende smaak van jonge jenever. De eerste slok kwam in hoge vaart weer terug in mijn mond. Ik hield mijn kaken en lippen stevig op elkaar en slikte dat vieze drankje, erger dan ooit die levertraan, weer terug. Het bleef in mijn maag hangen. De heren lieten niets aan de jonge dichter merken, maar ik ontwaarde, zonder te kijken, hun oogcontact en het lichte gegnuif. De jonge dichter liet het er echter niet bij zitten en vroeg om bier. Ook dat was mogelijk, want de adjunct haalde een fles Brand en schonk mij in. Ook mijn jeneverglas werd niet vergeten.

De eerste culturele kopstoot in Maastricht!

De heren luisterden vervolgens zeer geïnteresseerd naar mijn idee om een poëzieavond in Maastricht te organiseren, met ‘Poëzie in Carré’ in het achterhoofd. Ik opteerde voor een zelfde mengeling als in Carré van jonge, beginnende en gevestigde dichters maar dan uit het zuiden des lands en uit buitenlandse omstreken, want daar waren ongetwijfeld ook dichters aanwezig die over de horizon keken.

Ik opteerde voor een samenwerking met jonge studenten van de toenmalige Maastrichtse Toneelacademie, het Conservatorium en de Jan van Eijk. De creatieve energie die in een stad als Maastricht huisde, moest worden gebundeld, vond ik. Door het organiseren van een gezamenlijke manifestatie, zouden er misschien dwarsverbanden kunnen ontstaan. De dichter die bij beelden schrijft, de beeldende kunstenaar die inspiratie haalt uit een roman of een gedicht. De jonge componist die misschien gedicht, beeld en muziek wil. De acteur die monologen wil, die alleen een dichter kan schrijven of die hij misschien zelf wil schrijven en daarbij een dichter die kan adviseren. En er moest een honorarium worden betaald, een publicatie hoorde erbij en natuurlijk een professionele omgeving met adequate geluidstechniek. Later kwamen daar onderdak, spijzen, dranken en reisvergoedingen bij. Terugdenkend aan deze eisen of beter gezegd voorstellen, waren dat de pijlers van toen en alle jaren van literaire organisatie daarna.

REGIONALE OMROEP
ZUID

STUDIOS EN KANTOREN:
VAN HASSELTRADE 20, MAASTRICHT
TELEFOON N° 04405 - 15446

UW BREEF VAN:

UW KENMERK:

ONZE AFD.:

ONS KENMERK:

OUDERWEEF:

MAASTRICHT,
POSTBUS 94

31 augustus 1967.

Beste Pieter Beek, Marcel Beerten, Harjo en Willem Coumans, Ronnie van den Eerenbeest, Corry Hafkamp, Paul Haimon, Jan Hanlo, Erik Heidebuchel, Leo Herberghs, Dries Janssen, Tom Janssen, Loe Maas, Bart Mesotten, Harry Nestrom, Marcel Obiak, Bert Peto, Ton van Reen, Arnold Spauwen, Maurice Trippas, Jos Vandeloo, Piet Vandeloo, Emile van der Ven en Hans van de Waarsenburg.

Deze - vooralnog niet voor publicatie bestemde - brief is een uitnodiging om mee te werken aan "DICHTERS RIJKOM in de REDOUTE", zijnde een poëzie-avond, die op woensdag 1 november aanstaande gehouden wordt in de Redoute van de Stadsschouwburg, Achter de Comedie 1, Maastricht.

Het initiatief daartoe is van dichterszijde gekomen (Arnold Spauwen en Hans van de Waarsenburg) en graag overgenomen door de ROZ. Een en ander bleek welkom te zijn bij het Cultureel Centrum en deszelfs directeur, Wim Bary. (Vandaar dat de "Redoute", een voor deze zaken zeer geëigende omgeving, plaats van handelen is).

De agenda van 1 november is:

16.00 uur: bijeenkomst van de dichters in de Redoute. Bepalen van volgorde van "optreden" etc., microfoonrepetitie.

18.00 uur: gezamenlijke maaltijd in de Redoute.

19.00 uur: de zaal gaat open voor het publiek en wordt "aangekleed".

Diverse plannen hiervoor worden nog uitgebreid. In ieder geval zullen de deelnemende dichters een van hun verzen in fraaie kleur op fraai papier schrijven (deze materialen zijn aanwezig), ten-einde bij te dragen aan de saalversiering en ook de fans nog 'n souvenir te gunnen.

- 2 -

20.00 uur: Dichters Rimram. Iedere dichter leest maximaal 5 minuten eigen (bij voorkeur korte en nog niet gepubliceerde) verzen. Iedere lezing wordt gevolgd of voorafgegaan door een beknopt vraaggesprek.
Een jazz-combo laat op gezette tijden van zich horen. (Niet tijdens het lezen)
Behalve poëzie en jazz is er voortdurende gelegenheid tot consumeren.
Tegen het einde van de avond is er voor-wie-wil-uit-het-publiek gelegenheid eigen verzen voor te lezen, zolang het publiek dit overigens tolereert. Een officieel einde is er niet.

De toegangsprijs - die een daalder bedraagt - is uiteraard niet door u verschuldigd. U krijgt twee kaarten toegezonden. Verder zullen wij (zodanig) uw reiskosten vergoeden, u voornoemde maaltijd aanbieden en de consumpties tijdens het "optreden", en u f.25.- uitbetalen voor uw medewerking, waardoor dan tevens de - eventuele - radio-uitzending van uw voorgelezen werk vergoed is.

Hans van de Waarsenburg - Florijnruwe 50c, Maastricht - wil proberen voor deze avond (op bescheiden wijze) een bundeltje uitgegeven te krijgen, waarin opgenomen: een vers van alle deelnemende dichters en een korte autobiografie (een soort geschreven pasfoto, of wat u ervan maken wilt). Dit zou dan tevens als programma aan de man gebracht kunnen worden, zodat de kosten eruit komen. Wilt u daarom bij uw antwoord aan ons een vers en een stukje autobiografie insluiten?

Met dank bij voorbaat en met alle achting,
STICHTING NEDERLANDSCHE RADIO UNIE,
Regionale Omroep Zuid,

van _____

Frod van Leeuwen.

(hierlangs afscheuren - opzenden naar Regionale Omroep Zuid,
Postbus 94, Maastricht).

Ik doe mee aan "Dichters Rimram in de Redoute", op 1 november a.s.
zoals omschreven in uw brief van 31 augustus 1967.

Mijn naam:
Adres : tel.:
Ingesloten vindt u mijn vers:(titel) en een
autobiografische notitie..

12 sept. '67

Besk R02..

Nu er klandtlyklyk getreft is naar volledigheid wat betreft
de deelnemers aan de dichtwedstrijd in Maastricht licht het mij
passend nog enkele anderen namen te noemen van Limburgse dichters.
De naam: Vic. Savetkool te Schimmert (heeft reeds een
dichtbundel uitgegeven, publiceerde in Nieuwe Stemmen), Hubert
Herberghs te Weert (Housteringsweg 2), gaf reeds een dicht-
bundel uit; Otto van Loo, Griegstraat 22, Arnhem
(gelovt en getoogd kerbroedenaar), gaf reeds een dichtbundel
uit; Léon Samborsky, Vaals (Heuvel 10), publiceerde in
Nieuwe Stemmen; P. H. H. Havinkels, gebore te Heertrach,
zoonadvrij te Wageningen, publiceerde vele reizen in Raam,
Alexander West (po. van J. H. Lecomte), gebore in Nuth,
zoonadvrij in Amsterdam, gaf reeds een dichtbundel uit, en
ik denk dat er nog wel enkele anderen te noemen zijn

P. S. Ik noemt ook de dichters Harry Mestrom; dat
moet zijn Harry Mestrom.

Hergaathuis,

Leo Herberghs

Landkinderstr. 6
Selle

Brief van Leo Herberghs met suggesties voor mogelijke deelnemers

En telkens knikten de hoofden van de heren van de CR. Zij mompelden goed-keurend, dronken een slok, staken een nieuwe sigaret op en ik oereerde maar door. Ze waren duidelijk onder de indruk van dit belangrijke, originele, geheel nieuwe literaire initiatief in hun provincie. En ze bedankten mij. Maar helaas konden ze dit initiatief als CR niet ondersteunen. De CR was een beleidsadvise-

rend instituut. Helaas. Maar om blijk te geven van hun sympathie voor dit totaal nieuwe project wilden ze wel persoonlijk een financiële bijdrage leveren. Harie Dobbels en Jan Volleberg stonden op, haalden uit hun kontzak een portemonnee tevoorschijn en legden ieder vijftig gulden op tafel. Ik bedankte hen met de mededeling, dat er nu toch echt wel schot in de zaak kwam en liet hen bij de bijna lege fles Bokma achter.

Literatuur in Maastricht!

Er waren van die dagen toen, dat ik het hele idee uit mijn hoofd zette. Literair gezien was Maastricht een dode stad en ik verlangde soms intens terug naar de woelige literaire tijden in Eindhoven. Alles bij elkaar hadden die misschien twee jaar geduurd, maar er gebeurden daar een hoop dingen en het enige actie dat ik vanuit onze toenmalige flat kon ontwaren was de opbouw van de nieuwe wijk Malberg. Daar schreef ik verder aan mijn nieuwe bundel. Ik stond voor de klas en ontdekte op een van de vrije woensdagmiddagen een boekhandel waarvan je alleen kon dromen: Boekhandel Margriet Zéguers op het Vrijthof. Ik kwam in een wereld van boeken en eruditie terecht, die onbewust bestaan moet hebben of die ik misschien droomde. Ik, verlegen jonge dichter, ontmoette in de persoon van Margriet Zéguers een zeer belezen vrouw, waarmee ik over Lucebert, Kouwenaar of de andere Vijftigers kon praten. Zij adviseerde breed en altijd waren haar adviezen een schot in de roos. Buitenlandse literatuur, de Duitse en de Engelse, was ook een favoriet onderwerp. Het kan een idee-fixe zijn, maar ik heb nog steeds de indruk dat ik nu nog exact weet welke boeken ik toen bij haar gekocht heb. Soms dwarrelt uit een van die boeken een oude, handgeschreven rekening en ben ik daar even in Boekhandel Margriet Zéguers. Misschien heb ik van haar de tip gekregen om contact te zoeken met de dichter, journalist en vele jaren later zelfs politicus Willem K. Coumans.

Willem K. woonde in een riante flat aan het Koningsplein, daarbij verdween mijn schaars gemeubileerde Malberglocatie in het niet. Bij ons slechts een tafel met vier stoelen, een zelf in elkaar geschroefde zitbank en dito wandmeubel van de Simpla-Lux, een paar planten en een enkel affiche als decorum. Beleefd vroeg ik belet bij Willem en zijn vrouw, de dichteres Harjo Coumans. Meneer Coumans bleek niet van de gestampte pot te zijn. Dichter was hij, zei hij, maar collegialiteit naar een jonge collega?

Toen ik dan binnen gelaten werd in het domein van Willem Cacao, zoals we hem later gingen noemen, leek het of ik binnenkwam in een van mijn geheime dromen. Een ruimte van boeken en echte kunst aan de muur. Een echte Lucebert in een flat in Maastricht? Ik geloofde mijn ogen niet. Het bleek een echte te

zijn. En de kleine zwarte, sluikeharige, astmatische Napoléon met zijn smalle stemmetje leidde mij rond in zijn bijzondere beelden- en fotogalerie.

Hij zag niet veel in mijn plannen. Boorde ze eigenlijk de grond in. Er was in Maastricht of Zuid-Limburg nauwelijks kwaliteit. Ja, Kemp, Hanlo en hij had zelf ook geen onaardige gedichten geschreven. Een bundel van hemzelf kon hij niet meegeven. Ook niet van zijn vrouw. Het dichtwerk van Willem K. Coumans zou een mysterie blijven, een enkel, niet zo'n best gedicht, daargelaten.

Ik moet Willem echter dankbaar zijn. Hij gaf uiteindelijk de gouden tip: ik moest contact opnemen met Fred van Leeuwen van de ROZ. Dankzij de tip van Willem K. Coumans, tijdens die gedenkwaardige avond in zijn met kunst behangen flat, hoefde ik niet meer te gaan leuren met mijn idee. Hij adviseerde mij om contact op te nemen met Fred van Leeuwen van de Regionale Omroep Zuid. De Regionale Omroep Zuid! Via de Draadomroep luisterden wij dagelijks naar het wel en wee in Limburg en naar de stand van de kunsten in het bijzonder. Iedere donderdagavond werd geluisterd naar het 'Journal van de kunst en zo ...'. Voor een Brabantse allochtoon was het een voortdurende invoering, inburgering zou het nu heten, in de kunsten van hier en verre omstreken. Fred van Leeuwen was een eigenwijze over de grenskijker en om met hem in contact te komen bleek, na dagenlange aarzeling mijnerzijds, eenvoudig.

We moeten ongetwijfeld met elkaar gesproken hebben in het pand waar de ROZ toentertijd gevestigd was. Aan de Hasselkade. Als je iets wilde werd je ontboden, zo eenvoudig was dat in die dagen.

Ik heb mijn ideeën op tafel gelegd en tot mijn grote verbazing bleek er ruimte te zijn voor deze ideeën. Ruimte binnen de financiële mogelijkheden en een mindere rekbaarheid bij Mr. ROZ. Alles moest onder controle blijven. Alles kon, mits het binnen de minuten van de ROZ plaats vond. De uitzending van 'Rimrammen in de Redoute' was het doel en de rest diende efficiënt en liefst geruisloos geregeld te worden. De heer Van Leeuwen was de dompteur. Ik diende de poëtische beesten het circus in te lokken.

Voorzichtig beginnend noteerde ik namen die mij na lezing van bundels waren bijgebleven. Hilarisch gelach bij Mr. ROZ toen ik Jan Hanlo noemde. Zijn grote vriend!

Nadat er enkele dichters waren gepolst, werden er door Fred van Leeuwen meer namen genoemd die in aanmerking zouden komen om aan 'Rimrammen in de Redoute' deel te nemen. Maar ook de buitenwereld diende zich aan. Margriet Zéguers bracht totaal onverwacht haar dochter Helen Joan ter sprake. Zij zou niet alleen debuten, maar ook kort daarna, als eerste van deze illustere bijeenkomst sterven. En dichters stelden dichters voor. Terugkijkend, een kerkhof van namen.

Merkwaardig blijft de vraag waarom een nu vergeten dichter als Robert Franguinet, toen nog een dichter van naam, die enkele jaren later met zijn laatste roman een bestseller schreef, er niet bij was. Uit beeld omdat hij in Parijs woonde? Niet gewenst vanwege zijn beruchte, frivole levensstijl?

Curieus is de uitnodiging, gedateerd 31 augustus 1967, waarin de dichters worden verzocht om op 1 november aanwezig te zijn om:

16.00 uur: bijeenkomst van de dichters in de Redoute. Bepalen van volgorde van 'optreden' etc., microfoonrepetitie.

18.00 uur: gezamenlijke maaltijd in de Redoute.

19.00 uur: de zaal gaat open voor het publiek en wordt 'aangekleed'. Diverse plannen hiervoor worden nog uitbroeid. In ieder geval zullen de deelnemende dichters een van hun verzen in fraaie kleur op fraai papier schrijven (deze materialen zijn aanwezig), teneinde bij te dragen aan de zaalversiering en ook de fans nog 'n souvenir te gunnen.

20.00 uur: dichters Rimram. Iedere dichter leest maximaal 5 minuten eigen (bij voorkeur korte en nog niet gepubliceerde) verzen. Iedere lezing wordt gevolgd of voorafgegaan door een beknopt vraaggesprek.

Een jazz-combo laat op gezette tijden van zich horen (Niet tijdens het lezen). Behalve poëzie en jazz is er voortdurend gelegenheid tot consumeren.

Tegen het einde van de avond is er voor-wie-wil-uit-het-publiek gelegenheid eigen verzen voor te lezen, zolang het publiek dit overigens tolereert.

Een officieel einde is er niet.

De uitnodiging gaat vervolgens verder:

De toegangsprijs – die een daalder bedraagt – is uiteraard niet door u verschuldigd. U krijgt twee kaarten toegezonden. Verder zullen wij (zodanig) uw reiskosten vergoeden, u voornoemde maaltijd aanbieden en consumpties tijdens het 'optreden', en u 25 gulden uit betalen voor uw medewerking, waardoor dan tevens de – eventuele – radio-uitzending van uw voorgelezen werk vergoed is.

Hans van de Waarsenburg – Florijnruwe 50c, Maastricht – wil proberen voor deze avond (op bescheiden wijze) een bundeltje uitgegeven te krijgen, waarin opgenomen: een vers van alle deelnemende dichters en een korte autobiografie (een soort geschreven pasfoto, of wat u ervan maken wilt). Dit zou dan tevens als programma aan de man gebracht kunnen worden, zodat de kosten eruit komen. Wilt u bij uw antwoord aan ons een vers en een stukje autobiografie insluiten?

Met dank bij voorbaat en met alle achting,

Stichting Nederlandsche Radio Unie
Regionale Omroep Zuid
w.g. Fred van Leeuwen.

Dat 'bundeltje' is er gekomen. De merkwaardigste reactie om een bijdrage ontving ik van voornoemde Willem K. Coumans. Tijdens mijn bezoek aan hem had ik – in vertrouwen – verteld, dat er bij de Arbeiderspers een micro-roman van mijn hand onder het pseudoniem Hans Brac zou verschijnen (Hans Brac in Brabant). Als jong onderwijzer in Maastricht wilde ik onder geen beding dat dit pseudoniem onthuld zou worden. In die tijd werd het huis van de Friese schrijver en onderwijzer Trienus Riemersma met stront bekogeld en besmeurd vanwege een autobiografische roman. Daar had ik geen zin in. De reactie van Willem Cacao was van verraderlijke aard. Hij adresseerde zijn brief als volgt:

'Heer Hans Brac van de Waarsenburg,
schrijver van een ondeugend boekje,
tot nut van het algemeen,
per adres Regionale Omroep Zuid,
Van Hasseltkade, Maastricht.'

Op de achterzijde schreef Willem Cacao:

'Bel Kees Graaf in Meerssen – die kan een aardig omslag maken. Het moet niet zo duf worden, jongen. Daar vreet toch geen mens brood van. Heeft zo'n poëzieavond wel zin? Je moet goed weten waar je aan begint, jongen.'

Er waren meer dan vierhonderd bezoekers, daar en toen in 1967 in de Redoute, lees ik terug. Als dat zo is, is het misschien de meest druk bezochte poëziebijeenkomst ooit in Limburg. Het was een flamboyante avond. De dichters werden gefêteerd met spijzen vooraf en vooral ook dranken tijdens hun optreden. Het publiek was 'in the mood'. Er werd aandachtig naar de gedichten geluisterd. Ik denk nog steeds dat het voor poëzieliefhebbers in Maastricht de eerste mogelijkheid was om hier ter plekke de stem van de dichter te horen. Dat er veel rumoer rondom was, beschreef de pers.

Maar we zaten daar aan een witgedekte tafel, waarop glazen en rode flessen wijn van allure. Bijna iedereen rookte toen nog en de peuken verzamelden zich in zilveren asbakken. Mijn God, we waren echte dichters, lieten onze stem mompelend, bescheiden, fel, bezonken horen.

De regionale Vlaamsche rijmelarijen namen wij, dichters van de toekomst, op

de koop toe. De dichters in Limburg hadden een stem gekregen, lazen hardop. Gedicht werd stem, stem werd gedicht. Gedicht kreeg gezicht, daar in de Redoute in 1967.

En toen was Jan Hanlo aan de beurt en werd het stil in de Redoute. De grote, le-gendarische Jan Hanlo ging lezen! Men verwachtte Oote Boe, of andere toen al klassieke, controversiële gedichten van hem. Maar Jan Hanlo las een simpel stukje proza voor over het verwisselen van een nippeltje in of aan zijn motor (de Vincent 1000, schat ik in), dat zo hilarisch was, dat de zaal voortdurend in lachen uitbarstte. Hanlo ontpopte zich op dat moment als een literaire confrater van zijn provinciegenoot Toon Hermans. Na een opbouw, er werd besmuikt gelachen, werd er na een paar zinnen hard gelachen. Hanlo, als een perfecte conferencier, wachtte, aarzelde en ging door met zijn verhaal – en wist het publiek tot grote hoogte te krijgen.

Behalve het verhaal, was het zijn timing, zijn reageren op de adem van het publiek en dan weer een stapje verder zetten. Fenomenaal! Het publiek en alle dichters lagen blauw van het lachen. Jan werd onthaald op een mega- applaus, maar het gezicht van medeorganisator Fred van Leeuwen trok zich samen en hij siste Jan Hanlo toe, dat dit niet volgens de afspraak was: er zouden gedichten worden voorgelezen en geen proza.

„Jij hebt je niet aan onze afspraak gehouden” beet hij hem toe. Of het op dat moment was kan ik niet meer achterhalen, maar er is altijd dat beeld op mijn netvlies blijven staan: van een woedende Jan Hanlo, die zijn honorarium uit zijn broekzak haalde, er een prop van maakte en die briesend naar Fred van Leeuwen smeed.

Hoeveel dat honorarium voor Jan Hanlo precies is geweest, zal niet meer te achterhalen zijn. Van een briefje van f 25,- kun je moeilijk een prop maken, hooguit een propje dat je met een elastiek op iemand zou kunnen afschieten. Wordt er meer honorarium aan een bepaalde dichter uitbetaald? De prop van Hanlo wekt die suggestie.

Maar ook Wiel Kusters schrijft in zijn in 2000 verschenen boek ‘De onweerszitting’ in een verhaal ‘Test test test’ over het honorarium van toen iets vreemds. De dienstplichtige soldaat, beginnend dichter, krijgt een brief van de nru (zie boven), waarin hij wordt uitgenodigd om deel te nemen aan ‘Rimrammen in de Redoute’. Over zijn alter ego, de dienstplichtig soldaat Wiel Kusters, schrijft hij later, treinend naar Maastricht, naar ‘Rimrammen’:

‘Opnieuw haalde hij de brief van de nru tevoorschijn. Het programma begint om 20.15 uur. De zaal gaat open om 19.30 uur. U wordt verwacht tussen 18.00 en 18.30 uur. U kunt dan kennis maken met de presentator van de avond, de heer Frits van Her-

ten, programmamaker bij de Regionale Omroep Zuid, en deelnemen aan de microfoonrepetitie. Er zal worden gezorgd voor koffie en broodjes. Uw reiskosten worden vergoed op basis van het ns-tarief eerste klas. Uw honorarium bedraagt f 150,- inclusief uitzendrechten, Regionale Omroep Zuid.'

Een honorarium dat zes keer zoveel is als in de officiële uitnodigingsbrief. Dichterlijke vergissing? De tijd die ... Raar, ik heb nog altijd als eerste honorarium f 50,- in mijn hoofd. Gewoon vijftig gulden. Van die twee papieren vijftwintig gulden biljetten kun je tenminste een prop maken. Misschien was het honorarium van Wiel Kusters inclusief ns-tarief eerste klas. En dan nog wat meer? Gewoon om? Nou ja, een dichterlijke overdrijving van zesmaal over de kop of in de kop?

Een beeld dat nog altijd op mijn netvlies zit: Jan Hanlo, laaiend en dronken, rijdend op zijn Vincent 1000 cc door de Lenculenstraat in Maastricht. Stoep op, stoep af. En wij met door studenten van de Jan van Eijk Academie beschilderde ENCI-zakken op onze rug, terug lopend naar Malberg. Af en toe zetten we de zakken op het trottoir en gingen erop zitten om uit te blazen. Ja, het was laat geworden.

Intermezzo

Het zou twee jaren duren voor er opnieuw werd 'Gerimramd in de Redoute'. In deze twee jaren voltrok zich een vergaande bureaucratisering van de organisatie. Wat ooit spontaan ontstond verwerd tot een bureaucratisch vergaderinstituut. Een dwerg met een bestuurlijk waterhoofd. Aan de organisatie werd nu deelgenomen door, daar gaan we:

Wim Bary (Cultureel Centrum Maastricht)
Mr. H. Dobbelstein (Culturele Raad Limburg)
Mr. Jan Volleberg (Culturele Raad Limburg)
Jos de Haes (literaire en dramatische uitzendingen BRT)
Peter Faecke (Kulturelles Wort WDR)
J.A. Vermeeren (journalist)
Hans van de Waarsenburg (dichter)
C.C. Smits (Regionale Omroep Zuid)
Fred van Leeuwen (Regionale Omroep Zuid)

Het moge duidelijk zijn, wie er bepaalden welke dichters zouden worden uitgenodigd. Het zou de kwaliteit van de avond niet ten goede komen. Ik heb een vermoeden dat mijn belangstelling sterk daalde en mijn activiteiten beperkt

werden. Enfin, de tweede Dichtersrimram, een beetje flauw 'Rimram Drie' geheten, vond plaats op 21 januari 1969. Vier dichters uit drie landen (België, Duitsland en Nederland) zouden er optreden, maar de belangrijkste Belgische dichter, Paul Snoek, liet op het laatst verstek gaan. Er was piano en hammond-orgel-muziek (!) en, zeer modern, een vloeistofdia-show.

Het was lang niet zo spetterend en spontaan als de eerste keer, eerder gezapig. Ook kwalitatief bleef deze avond ver achter. Aan dit tweede literaire festival heb ik weinig herinneringen. Ja, natuurlijk wel aan mijn oude vriend Hans Vlek. Hij bezorgde deze avond toch nog een kleine sensatie. Ik kende hem uit mijn Eindhovense tijd en wist daarom dat hij iets bijzonders van plan was, toen hij mij vroeg of ik voor een beddenlaken kon zorgen. Dat had hij nodig voor zijn optreden. Ik belde mijn vrouw en zij zou er een meenemen. Toen Hans Vlek aan de beurt was verscheen hij, gehuld in een laken, op het podium. Hij gooide het laken van zich af en stond poedelnaakt op het podium. Het publiek werd er niet koud of warm van. Het gaf geen krimp en Vlek liep na het lezen van zijn gedichten als een geslagen hond het podium af.

Het zou de komende jaren niet meer echt rustig blijven in Maastricht en verre omgeving. De 'actie', 'aksie' of 'aktie' sijpelde door alles heen. Ik werd politiek actief binnen de Partij van de Arbeid en werd in 1970 eerst lid, toen bestuurslid, vervolgens adjunct-secretaris en uiteindelijk algemeen secretaris van het PEN-Centrum voor Nederland (onderdeel van de wereldwijde schrijversorganisatie PEN International). In Keulen werd in datzelfde jaar voor de eerste maal na de Tweede Oorlog een ontmoeting georganiseerd tussen de Bondsrepublikeinse PEN en het PEN-Centrum voor Nederland. Daar leerde ik Heinrich Böll kennen. De tijd van de lezingen op de Volkshogescholen brak aan (Kasteel Schaloen, Geerlingshof, Europahuis, Roelandshof) maar ook begon de stroom poëzielezingen in het land op gang te komen. In oktober 1970 bezocht ik voor de eerste keer een internationaal schrijverscongres in Edinburgh (Schotland). En in datzelfde jaar werden de eerste poëzieavonden op Kasteel Terborgh in Schinnen georganiseerd.

Eind augustus 1971 vertrok ik voor de eerste keer naar Struga in Macedonië om aldaar het internationale dichtersfestival de 'Struga Poetry Evenings' bij te wonen. Ik was 28 en volledig onder de indruk van land, landschap, de poëzieavonden en de internationale contacten. Zo mocht ik er de hand drukken van W.H. Auden. Maar nog indrukwekkender was mijn ontmoeting in Struga met de door mij bewonderde dichter Paul Snoek.

In oktober vertrok ik naar het Internationale PEN-Congres in het Ierse Dun Loaghaire, alwaar Heinrich Böll tot internationaal voorzitter werd gekozen, nadat hij kandidaat gesteld was door het PEN-Centrum voor Nederland en ik in

Fred van Leeuwen (links) en Hans van de Waarsenburg (rechts) bij het graf van Pierre Kemp

opdracht van het bestuur een belangrijk deel van de campagne 'Böll for President' leidde.

In mijn agenda van 1971 duiken voor de eerste keer namen en adressen van buitenlandse schrijvers en dichters op: behalve genoemde Paul Snoek, dat van de Turkse dichter Ülkü Tamer, de dichter Hannu Mäkela uit Finland en de Zweedse dichter Gunnar Harding. Het begin van wat men tegenwoordig een 'netwerk' noemt. Een woord waaraan ik maar niet kan wennen.

Door mijn contacten met Heinrich Böll werd ik door hem uitgenodigd om zitting te nemen in het organisatiecomité van de literaire manifestatie 'Sport & Nationalismus', die in het Olympische Jaar 1972 (de beruchte Spelen van München), van 8 tot en met 12 september in Keulen plaats vond. De organisatie van deze grote internationale manifestatie werd voor mij een belangrijke leer-school, die later van pas zou komen. Het verhaal hierover moet nog geschreven worden. Het markeert, naast mijn activiteiten voor de PEN (landelijk en internationaal) mijn ontwikkeling in vooral internationale richting. Maar ik was het thuisfront ook zeer toegenegen!

Uit onvrede over de bestaande, slapende culturele situatie in Maastricht en het conservatieve beleid dat werd gevoerd werd in eerste instantie het Cultureel Aksie Komitee opgericht, dat enkele geruchtmakende acties heeft gevoerd, die de landelijke pers hebben gehaald. Uit het KAK ontstond in 1975 het Literair Aksie Komitee, het LAK, onder voorzitterschap van ondergetekende. Het secre-

tariaat werd gevoerd door de dichter Wiel Kusters. Die leidde toen tevens de kleine uitgeverij Het smalle wed, waar hij in originele vorm, enveloppen met een katern gedichten, fraai verzorgd en gedrukt, uitgaf. Een penningmeester hebben we nooit gehad. Er werd wel naar gezocht, maar hij of zij werd nooit gevonden. De penningen overigens ook niet. 'Rimrammen 1' had voor een doorbraak gezorgd. Er was een platform gecreëerd voor jonge, beginnende dichters, en die bij elkaar werden gebracht. Ook al woonden ze elders, ze kwamen terug. Het LAK maakte enkele jaren later een balans op. Een eenzijdige balans, maar we kwamen tot een aantal respectabele leden 'van progressieve aard' en er werd niet naar regio gekeken en ook niet naar professie. Het LAK, zoals het werd opgericht bestond uit:

Gèr Boosten • beeldend kunstenaar, vormgever van de affiches het LAK

Leo Herberghs

Manuel Kneepkens

Wiel Kusters

Jan Willem Overeem • dichter, schrijver, woonachtig in Eindhoven, maar als dramaturg werkend in Maastricht

Heimo Pihlajamaa • Fins schrijver, woonachtig in Banholt

Ton van Reen

Kees Simhoffer

Miel Vanstreels

Hans van de Waarsenburg

Het LAK wilde veel, vergaderde regelmatig, had goede contacten met de Stadsschouwburg in Maastricht (eerst via, de later door ons getergde Wim Bary, en zijn opvolger Theo Kersten, die zich altijd zeer coöperatief gedroeg, maar nooit een penning bijdroeg aan onze innovatieve en creatieve plannen in de Redoutezaal van de Stadsschouwburg. Na zijn directeurschap van de Stadsschouwburg werd hij Directeur van het Nederlands Bijbelgenootschap.)

Er werden literaire cafés georganiseerd met de presentatie van romans en dichtbundels van de leden van het LAK, waarbij ze een landelijk bekende collega konden kiezen. Dat was geen probleem. Door het feit dat schrijvers en dichters uit Limburg landelijk werden uitgegeven, was de regionalisering doorbroken voor de werkelijke talenten. De stroom van doormodderende, doorgravende, of doormergelende 'gevoelsmensen die wilden, of konden leren schrijven' was toen nog niet te voorzien.

Dat was alleen maar mogelijk omdat het literair 'bloesemde' in Limburg. Een aantal auteurs die in de periode van 'Rimrammen 1' enkele gedichten of een verhaal in een erkend literair tijdschrift hadden gepubliceerd, werden nu officieel

uitgegeven door De Bezige Bij, Meulenhoff, De Arbeiderspers, Nijgh & van Ditmar, of Querido. Relatief gesproken was de provincie Limburg na de Randstad de tweede plek in Nederland, waar zoveel literair talent domicilie had. Dat drong nauwelijks door bij het stedelijk of provinciaal cultureel establishment. In de beginselverklaring van het LAK die bij de eerste presentatie van het Literair Café werd voorgelezen, citeer ik met enig genoegen het volgende:

‘We (de leden van het LAK) willen ook hier waar we wonen en werken grootschaliger gehoord èn erkend worden. We willen dat de lezers ons hierin bijstaan door mee te werken aan het doorbreken van het isolement dat ons door overheden en lokale kunstpausjes is opgelegd. Wij laten ons door regionale cultuurbarbaren geen oor meer aannaaien, noch zijn we van plan onszelf een oor af te snijden; de tijd van het van Gogh-syndroom is voorbij. Wij eisen erkenning van de levende, actuele en progressieve literatuur en hun beoefenaars.’

‘Gelukkig kunnen we zeggen dat er van de zijde van de regionale pers en radio door de jaren heen altijd een optimale begeleiding heeft bestaan. Ik noem hier de namen van Fernand Lodewick, Koos Vermeeren, Fred van Leeuwen en Pieter Beek. Ook de naam van Theo Kersten, de nieuwe directeur van de schouwburg, dient hier vermeld te worden.’

Het LAK ageerde niet alleen, o.a. tegen het provinciaal literair beleid of de ‘Commissie ter behartiging van de Culturele Belangen Maastricht’, maar organiseerde ook positieve ‘acties’. Op 1 december 1976 werd er een ‘alternatieve’ herdenking georganiseerd bij het graf van Pierre Kemp, die op die dag 90 jaar zou zijn geworden. Er werden bloemen op het graf gelegd en de leden van het LAK lazen gedichten van Pierre Kemp voor. De reden was eenvoudig: de gemeente Maastricht weigerde een door het LAK te organiseren poëziefestival rondom Pierre Kemp te subsidiëren. De toenmalige burgemeester Baten motiveerde deze afwijzing met de dooddoener, dat zo’n festival ‘te hoge kosten’ met zich meebracht. Een citaat uit De Limburger:

‘Volgens Wiel Kusters, lid van het actiecomité, is het niet doorgaan van deze postume Pierre Kemp herdenking terug te voeren tot een gebrek aan een werkelijk cultuurbeleid in Maastricht, nota bene een stad die zich vaak erop laat voorstaan erg cultureel te zijn’. Bij het graf van Pierre Kemp sprak ook Fernand Lodewick. Hij sprak over een ‘alternatieve herdenking, omdat de gemeente in gebreke was gebleven.’

Op 9 december 1975 organiseerde het LAK in samenwerking met het Cultureel Centrum (de schouwburg) een literaire avond met als titel: ‘Poëzie in de Redoute’. De schouwburg in de persoon van Theo Kersten bood het LAK logistieke

ondersteuning bij deze manifestatie, terwijl het LAK de inhoudelijke kant bepaalde. De samenwerking met de ROZ werd niet verbroken, maar zou anders worden ingevuld. Fred van Leeuwen zou de avond presenteren en kocht de uitzendrechten voor 750 gulden. Een welkome vorm van sponsoring. De dichters werden gehonoreerd: 100 gulden voor de dichters uit Maastricht en omgeving. En 150 gulden voor de dichters die van elders moesten komen. De reiskosten moesten wel zelf betaald worden. De bevestiging van de mondeling gemaakte afspraak schoot de dichter Jan G. Elburg in het verkeerde keelgat:

‘Het spijt mij U te moeten berichten dat Uw rijkelijk late bevestiging van een met Hans van de Waarsenburg gemaakte afspraak voor mij aanleiding moet zijn om van medewerking aan de avond van 9 december af te zien.

Pas toen ik zwart op wit de mij toegedachte vergoeding van f 150,- zowel voor optreden en radiorechten en reiskostentegemoetkoming onder ogen kreeg realiseerde ik mij dat dit bedrag in geen verhouding staat tot de van mij verlangde prestatie. Bekijk U het zelf even: na een volledige werkdag achter het stuur gaan zitten en proberen om te 19 uur in Maastricht aanwezig te zijn, daar op te treden en nog diezelfde avond – in verblijfkosten is immers nog niet voorzien – weer terug te rijden naar Haarlem. Af te leggen op één avond 2 maal 220 km. = 440 km. Kosten (afgezien van de te verrichte arbeid) 440 maal f 0,35 = f 154,. Waarbij ik dan nog te kiezen heb tussen – duur – buitenshuis eten en daardoor te laat in Maastricht arriveren of in het geheel geen maaltijd gebruiken. Bovendien, als extra verplichting: U nog bio- en bibliografische gegevens (betekent: ordenen, uittikken, versturen) doen toekomen. Op zichzelf natuurlijk al vrij zot: wanneer U een literaire avond organiseert zoudt u zelf in staat moeten zijn om zulke gegevens te produceren over een auteur die gedurende 30 jaar in ons land redelijk bekendheid geniet. Na deze uiteenzetting zal het U duidelijk zijn waarom ik niet meedoe; indien wèl, zoudt U daar een levenslang durende misvatting omtrent de verstandelijke vermogens van schrijvers aan overhouden.’

Hij voegde er het volgende briefje bij:

Beste Hans,

Even een briefje om te zeggen dat ik 9 december helaas niet in de Redoute aanwezig zal zijn. Na de bevestiging van Kerstens zag ik het echt niet meer zitten.

Mijn antwoord aan hem sluit ik hierbij in. Het spijt mij wel want meer dan het voorlezen trok mij het weerzien van Maastricht en jullie allen daar aan.

Niet getreurd, wij bellen elkaar binnenkort en dan kom ik gewoon met Michèle een paar dagen, zonder andere aanleiding dan een beetje gezelligheid en bijkletsen en ook nog wat van de stedelijke charmes van Maastricht genieten.

Veel liefs voor jullie, Jan ELB.

In opdracht van het LAK heb ik ook een (eerste) poging ondernomen om de legendarische dichter Bertus Aafjes uit zijn zelfgekozen eenzaamheid in het Middenlimburgse Swolgen naar Maastricht te halen. Maar ook bij hem ving ik bot. Hij schreef, zonder aanhef:

Neen, vriend, geen vogelaar strikt mij om eigen poëzie voor te lezen. Dat doet men alleen onder dichters, bij een goed glas, en ook dit deed ik sinds jaren niet meer. Ik heb er iets tegen om in 't openbaar op te treden, het mislukt ook altijd, omdat ik er niet in geloof. Denk vooral niet dat ik mij voor zoiets te goed acht. Het is dat ik weet dat ik het er te slecht afbreng. Voor het overige alle denkbare succes.

Je Bertus Aafjes.

Uiteindelijk namen de volgende dichters aan 'Poëzie in de Redoute' deel: Erica Dedinsky, Louis Ferron, Wiel Kusters, Ankie Peypers, Kees Simhoffer, Miel Vanstreels, Theun de Vries, Hans van de Waarsenburg.

Het LAK was er zeer trots op dat we het Willem Breuker Kollektief (met een bijzondere verrassing) hadden weten te strikken om de muzikale intermezzi te verzorgen. Het swingde die avond in de Redoute. De journalist (en vergeten dichter) Koos Vermeeren schreef in De Limburger onder de kop 'Sterke presentatie van Maastrichtse dichters':

'Tijdens de pauze en na afloop trad het 'Willem Breuker Kollektief' op, met medewerking van jazzpianist Leo Cuypers. Het sloeg op bewonderenswaardige wijze de muzikale beuk erin.'

Koos Vermeeren eindigde zijn artikel met een bijzondere conclusie:

'De dichtersavond in de Redoute bewees dit jaar dat Maastricht enkele dichters herbergt, die landelijk gezien veel in de melk te brokkelen hebben. Het feit dat mensen als Louis Ferron en Theun de Vries naar Maastricht waren gekomen, bewijst dat Limburg ondanks de veronachtzaming van culturele organisaties en autoriteiten, op literair gebied een steeds grotere vinger in de pap krijgt. De erkenning in eigen land moet vroeg of laat volgen.'

Koos Vermeeren begreep waar het LAK voor stond. Terecht werden er pogingen ondernomen om aansluiting te vinden bij de landelijke literaire ontwikkelingen en mogelijkheden.

De literaire avond 'Poëzie in de Redoute' die op 18 januari 1977 plaats vond en waarbij alle LAK-leden acte de présence gaven werd mede gesponsord, opgenomen en uitgezonden door het literaire programma 'NCRV Literama'. Die avond

REDOUTE LITERAIR

**TOTALE
PRESENTATIE :**
WIEL KUSTERS
PRODUKTIE :
LAK
BZZTÔH
EN CCM.
VRIJDAG 19 MEI 1978
AANVANG 20.30 UUR
ENTREE FL. 2,50
REDOUTE
STADSSCHOUWBURG
MAASTRICHT

**PALMEN
PLUCHE EN
POEZIE**

DRS.P.PIANOSPEL,ZANG.
LOUIS FERRON
HABAKUK II DE BALKER
(H.H. TER BALKT)
HET DEBUUT VAN
STEVEN DE RECHT-
EDDY VAN VLIET
MUZIEK:HAYRA ENSEMBLE
OLV. PAUL COENJAARTS
BOEKENVEILING MET
DE BEKENDE VEILING-
MEESTERS PHILMUYSSON
EN HANS V.D. WAARSENBURG

was er jazz uit Maastricht te horen: het Charley Green Kwartet en het Arno Lipsch Combo. Een ander hoogtepunt uit de LAK-geschiedenis vond plaats op vrijdag 19 mei 1978: 'Palmen, Pluche en Poëzie'. Ook voor deze poëtische manifestatie ontwierp LAK-lid Gèr Boosten (de enige beeldende kunstenaar van het gezelschap) een 'spetterend' affiche.

Binnen het LAK waren er voortdurend discussies om meer mensen voor poëzie te interesseren. Een statische avond waar de ene na de andere dichter las, dat was uit ervaring gebleken, zette geen zoden aan de dijk. Goede (jazz) muziek werkte stimulerend, maar voor deze avond werd voor een geheel andere opzet gekozen. Het roer werd omgegooid. Naast Louis Ferron, las Habakuk II De Balcker (H.H. ter Balkt). Er was het debuut van de nu in vergetelheid geraakte Steven de Recht.

De toen al gelauwerde Belgische dichter Eddy van Vliet trad voor het eerst op in Maastricht en de hoofdattractie van die avond was Drs. P. met zijn ironisch-sarcastische liederen. En ditmaal geen jazz maar meeslepende Balkanmuziek door het Hayra Ensemble van Paul Coenjaarts. Een romantische avond, inderdaad. De Redoute was versierd met palmen, men zat op pluche en de poëzie klonk zo divers, als poëzie moet klinken.

En als nieuwe attractie: een boekenveiling. Met Phil Muysson van uitgeverij BZZTÔH had ik al enkele keren boeken in Den Haag geveild. Een hilarische ervaring! Muysson begon serieus, alsof het een echte boekenveiling betrof. Door zijn snelheid van afhameren, de mensen kregen niet eens de kans om een hoger bod uit te brengen, werd het hilarisch. Voor bodemprijzen werden boeken geveild. Daarna steeg de prijs en als de verkoop niet lukte werden bij een boek of soms een stapel boeken een fles Bokma of ander alcoholisch vocht toegevoegd. Een druk bezochte avond, om je vingers aan af te likken.

De dagen gingen voorbij. De vergaderingen werden door de LAK-leden minder bezocht. Plannen om er een stichting van te maken gingen uiteindelijk niet door. Plannen om een LAK-boek met als werktitel 'het donkere zuiden' op de markt te brengen bij Limburgse uitgeverij Corrie Zelen gingen door allerlei manipulaties niet door. Kortom de rek was er uit. Niemand had zin in gedoe. Het waren mooie jaren geweest, die LAK-jaren, waar niemand meer weet van heeft. Literaire geschiedenis? Zonder meer, maar zo verzonken in de spelonken van oude tot zeer oude geheugens.